sete, și se rostea numai în vorbe de duh, cimilituri și snoave.

Probabil că între clovnii aceștia liberi și commedia dell'arte e o rudenie strînsă.

1970

O durere ascuțită : azi, 13 februarie, a pierit Birlic. Avea 65 de ani... Un actor genial, hărăzit de natură, creat de ea pentru comedie.

1975

Îl invit pe Alexa Visarion să scrie un articol, în „România literară", despre „Tinerii regizori".

Zice, printre altele, despre Aureliu Manea : „Pentru el teatrul înseamnă totul și de fiecare dată altceva. Mă fascinează și mă incită de fiecare dată cu complexitatea opțiunii sale repertoriale, cu ineditul expresiei teatrale. I-am urmărit aproape toate montările, de la Rosmersholm la A 12-a noapte ; îi cunosc etapele cele mai sugestive de creație, de la socialitate și ritual la extazul sărbătorii prin teatru. De fiecare dată o meditație profundă, mistuitoare și violentă declanșează reprezentația".

1980

„Inimi bune sînt multe — zice Eugen Lovinescu — observatori ascuțiți sînt puțini ; din ei se călesc criticii".

În ultima vreme însă numărul inimilor bune a crescut atît de mult — în presa cotidiană mai ales —, sînt atîția prestatori de servicii personale încît spațiul de publicare a criticilor de vocație s-a îngustat simțitor.

Numesc binefăcătorii aceștia de ocazie, impostori interesați, sperjuri, bazuindu-mă pe o sentință a lui Arghezi : „A lăuda o mediocritate e un sacrilegiu".

1981

Cercetez opera teatrală a lui Miguel de Unamuno (1864—1936) care nu e întinsă, nici atît de semeață ca romanele și eseurile sale, dar de o frumusețe poetică stranie. Tragedia Fedra, Celălalt, Fratele Juan sau lumea e un teatru sînt pline de solilocvii, divagații, dialoguri adramatice. Umbrele visului are un sentiment tragic acut și e impregnată de o singurătate amară, halucinantă. Probabil că e și un fragment autobiografic, din vremea deportării scriitorului în insula Fuenteventura. De aici, pesemne, și „complexul insular", sau — cum îi spune — „insularizarea", separația de lume.

Voi prezenta această piesă la Radio, la rubrica pe care mi-au oferit-o redactorii programului 3, „Piesa necunoscută", și unde mi-am propus să vorbesc lunar, cu exemplificări, despre piesele marilor scriitori ai lumii care n-au fost jucate niciodată la noi.

1984

Îmi place din ce în ce mai mult actorul de comedie Silviu Stănculescu. Are o știință de a face ridicoli nătîngi cu ifos și autoritate bățoasă, care aproape că nu dă greș — în Don Juan, Procesul, Arma secretă a lui Arhimede, Agamemnon —, în jocul său funcționînd un excelent instinct al parodiei. În Proștii sub clar de lună era singurul personaj veritabil mazilian. Cînd, în vreun spectacol, regizorul nu e foarte inspirat și partenerii rămîn încarcerați de ticuri rutiniere, Stănculescu pare a se înțelege direct cu autorul, propunîndu-i, discret, versiunea sa asupra personajului, peste capul directorului de scenă și al colegilor.

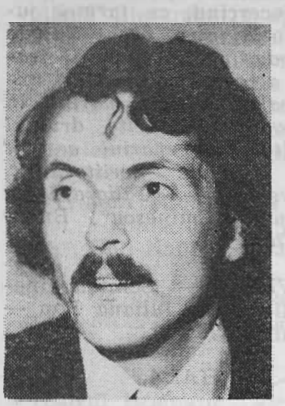
La Bacău, prin 1958—59, apoi la Studioul actorului de film „C. I. Nottara" (60—61), nu i-am apreciat decît rareori harul comic. De-abia la Teatrul Regional (mai cu seamă într-o piesă a lui Gheorghe Vlad) și la Giulești (65—69) am început să înțeleg cîtă înzestrare de comic modern are.

www.ziuaconstanta.ro

DRAMATURGI ROMÂNI CONTEMPORANI

de la A la Z

de ADRIANA POPESCU

Paul Cornel Chitic

I. Dramaturg, critic de artă, prozator.

S-a născut la 17 martie 1944 în București. Absolvent al Liceului de arte plastice din București (în 1962). Urmează cursurile Facultății de filozofie ale Universității din București. După terminarea facultății, în 1971, redactor la revista „Amfiteatru", apoi la „Revista muzeelor și monumentelor", și, din 1983, la revista „Teatrul".

Publică cronici plastice și dramatice în diverse publicații de specialitate. Eseurile despre arta scenografiei românești vor fi reunite ulterior în volumul „Teatrul obiectelor", Iași, Editura „Junimea", 1982.

Debut în literatură, în 1965, în „Amfiteatru", cu proză.

Debutul dramaturgic în 1966, cu piesa într-un act *Să te știe toată lumea* publicată în revista „Amfiteatru" nr. 6/1966. Debutează *pe scenă* un an mai tîrziu, cu piesa *Restaurarea hainelor Sfîntului Augustin,* la sala „Studio 172" a Teatrului „Matei Millo" din Timișoara.

În 1967 e distins cu premiul pentru dramaturgie al revistei „Amfiteatru".

În 1972 obține Premiul pentru dramaturgie al Asociației scriitorilor din București pentru piesa *Drumul încrederii,* reprezentată la Iași.

Premiul pentru dramaturgie al Uniunii Scriitorilor pentru piesa *Schimbarea la față* îi este decernat în 1978.

În 1982 obține din nou Premiul pentru dramaturgie al Asociației scriitorilor din București, pentru volumul de teatru *Mîrîiala.*

II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATIVE

1967, — *RESTAURAREA HAINELOR SFÎNTULUI AUGUSTIN.*

Teatrul „Matei Millo" din Timișoara, sala „Studio 172". Regia : Iannis Veakis. Scenografia : Elena Pătrășcanu-Veakis. Cu : Florina Tudor Cercel, Elena Ioan, Daniel Petrescu, Dumitru Dobrin și alții.

„Ceea ce se încearcă aici e o operație de demitizare, de demascare a ipocriziei care maculează și degradează durerea și fiorul sacru al cultului eroilor, transformîndu-l în instituție muzeistică, în obiectul unui cult formal, lipsit de sinceritate și atașare" (Traian Liviu Birăescu — *„Cronica", 23 decembrie 1967).*

Alte opinii : Manase Radnev — „Informația Bucureștiului", 16 decembrie 1967 ; *Monica Săvulescu* — „România liberă", 17 decembrie 1967.

1969, septembrie — *CRONICA PERSONALĂ A LUI LAONIC,* piesă aproape istorică.

Teatrul Tineretului din Piatra Neamț. Scenografia : Mihai Mădescu. Cu : Constantin Cojocaru, Mitică Popescu, Alexandru Lazăr, Boris Petroff, Eugenia Balaure, Valentin Uritescu, Corneliu Dan Borcia și alții.

În stagiunea 1977—1978 piesa se joacă, sub titlul *ÎNTORS DIN SINGURĂTATE,* la Teatrul „Ion Vasilescu" din București, în regia Olimpiei Arghir.

„De data aceasta P. C. Chitic (...) încearcă să discute în termenii convenției istorice — o dramă a puterii : tentația absolutului, a exercițiului absolut al puterii (făcut în numele dreptății și intransigenței). (...) Chitic a scris o piesă dură și lipsită de retorism. Personajele sale sînt violente,

www.ziuaconstanta.ro

damnate, rareori obișnuite. Dar piesa nu este fără cusur : căci dacă morala, semnificațiile dramei sînt clare, dezvoltate — am spune — programatic, în schimb tehnica dramatică, scriitura, este uneori încîlcită și cu meandre inutile". (Dinu Kivu — „*Contemporanul*", *7 noiembrie 1969*).

„*Chitic, scriitor cu totul al timpului său, al epocii contemporane, pornește* dinăuntru, *de la dezvăluirea resortului social și politic, urmărind drama pe care aceasta o provoacă în conștiința eroului, dramă cu atît mai chinuitoare cu cît conștiința devine mai profundă, dictînd o misiune istorică, întotdeauna nouă, grea, eroică, jertfelnică. O asemenea nouă cale nu e făcută să ducă la «umanizarea» eroului (...), ci la relevarea unui adevăr moral și psihologic, plauzibil în contextul momentului istoric și social respectiv, și, pe cît se poate, apt să dea o însuflețire autentică portretului pe care-l sugerează documentele, și pe care l-au omologat memoria colectivă, succesiunea veacurilor și «legenda». Și orice frămîntare vie, orice dramă morală, «umanizează», fierește. (...) El* (Chitic — n.n.) *a deschis drumul spre acest personaj enigmatic, spectaculos, abisal. (...) Vlad Țepeș sau tragedia dreptății, iată cum s-ar fi putut numi piesa lui Chitic. E în desfășurarea dramei morale a acestui erou o tensiune, o violență, o furtună psihologică și morală, care constituie marea reușită a lui Chitic.*" (Radu Popescu — „*România liberă*", *3 martie 1978*).

Alte opinii : A. Băleanu — „România liberă", 5 septembrie 1969 ; *M. Bujeniță* — „România literară", 25 septembrie 1969 ; *Ioana Popescu* — „Amfiteatru", 10/1969 ; *A. M. Pop* — „Astra", 10/1969 ; *Victor Parhon* — „Scînteia tineretului", 12 noiembrie 1969 ; *G. Genoiu* — „Tribuna", 4 decembrie 1969 ; *Traian Șelmaru* — „Informația Bucureștiului", 15 decembrie 1969 ; *Radu Albala* — „Teatrul", 12/1969 ; *Ioan Lazăr* — „România literară", 19 ianuarie 1978 ; *Valentin Dumitrescu* — „Luceafărul", 21 ianuarie 1978 ; *Nelu Ionescu* — „Flacăra", 2 februarie 1978 ; *Mircea Ghițulescu* — „Tribuna", 4 mai 1978.

În volum : *Romulus Diaconescu* — „Dramaturgi români contemporani", Editura „Scrisul românesc", Craiova, 1983, p. 292.

1971, 30 martie — *DRUMUL ÎNCREDERII* (Menționată și sub titlul „*MARELE DRUM AL ÎNCREDERII*").

Teatrul Național „Vasile Alecsandri" din Iași. Regia : Cătălina Buzoianu. Scenografia : George Doroșenco. Cu : Violeta Popescu, Papil Panduru, Domnița Mărculescu, Dionisie Vitcu și alții.

„*Meritul poemului lui P. C. Chitic este acela de a se fi definit cu hotărîre drept* text de spectacol, *drept material teatral adaptabil scenei și viziunii regizorale*" (Monica Săvulescu — „*România liberă*", *24 aprilie 1971*).

„*Spectacol încercînd, cu farmec juvenil, o simbioză între vechi rituale chtonice și modalități moderne de teatru al străzii, alegorizînd stări de spirit, afișînd idealul politic și narînd, în metafore, cîteodată strălucite, drumul spre ideal (ulterior, scenariul a fost premiat de Uniunea Scriitorilor)*" (Valentin Silvestru — „*Caligrafii pe cortină*", *Editura „Eminescu", București, 1974, p. 76*).

Alte opinii : *T. Viorica* — „Scînteia tineretului", 23 aprilie 1971 ; *Iuliana Pop* — „Tribuna", 13 mai 1971.

1981, 19 martie — *MÎRÎIALA.*

Teatrul Foarte Mic din București. Regia : Cristian Hadjiculea. Decorurile : Vittorio Holtier ; costumele : Anca Pâslaru. Cu : Dinu Manolache, Gh. Visu, Jean Lorin Florescu, Doina Tamaș, Rodica Negrea, Vistrian Roman, Sorin Medeleni, Liana Ceterchi, Marian Râlea și studenții la I.A.T.C. Radu Duda, Dan Bădărău, Mihai Verbițchi, Bogdan Gheorghiu.

Piesa s-a mai jucat la Teatrul de Stat din Sibiu și la Teatrul de Nord din Satu Mare.

„*Împotriva unor asemenea ipostaze de alienare socială care se manifestă prin «mîrîială» și nu prin atitudine se ridică conștiința politică a lui P. C. Chitic și a eroului său Samuil Mușa. Și împotriva cuvintelor «dresate» să se dea peste cap voinicește, mimînd avîntul și abnegația, dar mascînd în fond lîncezeala și conformismul* faptelor. *Aduse între oglinzile paralele ale procedeului numit «teatru în teatru», avatarurile lui Samuil Mușa sînt redate în interpretarea unei brigăzi artistice de agitație și «scuturate» în acest ping-pong dintre realitate și aparență, cuvintele disimulate își pierd falsa aureolă revoluționară, redevenind ceea ce sînt — monezi curente ale rapacității, bîrfelii și delațiunii. (...) Lupta pentru calitatea conștiinței — iată esența pledoariei lui P. C. Chitic*" (Victor Ernest Maşek — *din caietul-program al spectacolului de la Teatrul*

www.ziuaconstanta.ro

Foarte Mic).

„Incontestabil, textul dramatic al lui P. C. Chitic este dintre cele mai sigure, mai educative și mai eficiente din cîte dispunem astăzi pentru scena teatrului politic" (Valentin Tașcu — *„Steaua", 5/1981).*

Alte opinii : *Aurel Bădescu* — „Contemporanul", 3 aprilie 1981 ; *Margareta Bărbuță* — „Informația Bucureștiului", 8 aprilie 1981 ; *Valentin Silvestru* — „România literară", 10 aprilie 1981 ; *Irina Coroiu* — „Luceafărul", 25 aprilie 1981 ; *Radu Popescu* — „România liberă", 6 mai 1981 ; *Miruna Ionescu* — „Scînteia tineretului", 5 iunie 1981 ; *Adrian Dohotaru* — „Flacăra", 19 iunie 1981 ; *Dumitru Dinulescu* — „România liberă", 6 octombrie 1981.

În volum : *Constantin Cubleșan* — „Teatrul — între civic și etic", Editura „Dacia", Cluj-Napoca, 1983, p. 176.

1982, 26 iulie — *EUROPA, APORT, VIU SAU MORT !* — comedie politică în cinci acte.

Teatrul Dramatic „Victor Ion Popa" din Bîrlad. Regia : Matei Varodi. Decorul : Mircea Tofan ; costumele : Adriana Raicu Petre. Cu : Constantin Petrican, Marcel Anghel, Gabriel Constantinescu, Adi Carauleanu, Florin Predună, Vasile Mureșan, Elena Petrican, Marina Banu, Vali Mihalache, Virgil Leahu, Lili Popa Alexiu.

„...o teribilă comedie politică ilustrînd ineficiența unui colosal aparat polițienesc pus în mișcare pentru suprimarea ideilor pașoptiste... ; ideile pașoptiste capătă, prin înfățișarea generalei mobilizări a «imperialilor» de pretutindeni, statutul unei veritabile forțe, imposibil de oprit, controlat, suprimat (așa explicîndu-se, de pildă, absența fizică din piesă a revoluționarilor). (Mircea Iorgulescu — *„Teatrul" nr. 2/1980, articol reluat în capitolul „Teatrul participării" din volumul „Critică și angajare", Editura „Eminescu", București, 1981, p. 172—174).*

„Piesa are tonul unei grozave comedii politice, datorită lipsei de eficiență cu care acționează un fabulos aparat polițienesc pentru radierea ideilor pașoptiste. Ciudat, revoluționarii lipsesc din piesă, dar ideile lor capătă o teribilă forță tocmai prin felul în care este ilustrată mobilizarea imperialilor de pretutindeni". (Romulus Diaconescu — *„Dramaturgi români contemporani", Editura „Scrisul românesc", Craiova, 1983, p. 292—294).*

„Figura centrală a piesei este Metternich și ea încearcă o viziune dialectică-istorică asupra ideii de putere, cînd asupra înțelegerii sale filozofico-politice se exercită sensul grozav al imperativului revoluționar. Comentariul dramatic are aici ceva din dialogurile filozofice, fiind și plin de savoare, dar și otrăvit de un limbaj ce insinuează cu cinism trivialul". (Constantin Cubleșan — *vol. cit., p. 176—180).*

„Arhitectura ei este aproape aleatorie, asumîndu-și libertăți de construcție ce desfid regulile tradiționale. Scriitura versificată — într-o intonație prozodică ce amintește de cea maiakovskiană — nu simplifică, nici ea, sarcina lectorului (sau a interpretului), căci nu o dată rigorile de rimă impun forțarea topicii normale. (...) Este, în fond, această scriere, o parabolă despre neputință. Neputința, ineficacitatea unui uriaș aparat de represiune (este vorba de sistemul polițienesc habsburgic), incapabil nu numai să izoleze și să anihileze un om, o idee revoluționară (Bălcescu), dar incapabil — și aici intervin ridicolul și absurdul situației — să-i sesizeze importanța reală, ca și dimensiunile primejdiei pe care o reprezintă." (Dinu Kivu — *„Teatrul", 4/1983).*

Alte opinii : *Th. Pracsiu* — „Cronica", 29/1982 ; *Stelian Vasilescu* — „Ateneu", 12/1983.

III. LUCRĂRI DRAMATICE PUBLICATE

- *Să te știe toată lumea* — piesă într-un act — „Amfiteatru", 6/1966.
- *Încununare fără fanfara orașului* — piesă într-un act — „Amfiteatru", 1/1967.
- *Bunicul și Artre cu litere de platină* — farsă tragică în două părți — „Amfiteatru, 1/1968.
- *Cronica personală a lui Laonic* — piesă aproape istorică — București, A.T.M., 1968.
- *Mă-ntreb, dar cine îmi răspunde ?* — în „Teatrul de hîrtie" al revistei „Argeș" — 1/1970.
- *Pantha Rei* — pantomimă — „România literară", 14 mai 1970.
- *Podul de nisip* — fragment — „Tribuna", 13 aprilie 1972.
- *Sîntem și rămînem* — piesă în opt părți (fragmente) — „Teatrul", 6/1975 și „România literară", 14 octombrie 1976.
- *Schimbarea la față* — „Teatrul", 2/1978.
- *Europa, aport, viu sau mort !* — fragment din actul II — „România literară", 7 iunie 1979, fragment din actul

www.ziuaconstanta.ro

III — „Vatra", 8/1979 ; piesa integrală — „Teatrul", 9/1979.

- *Liniște de sărbători* — fragment din partea a II-a — „Tribuna", 5/1979.

În volum :

- *TEATRU.* Editura „Cartea românească", București, 1971.
  Cuprinde : *Restaurarea hainelor Sfîntului Augustin ; Bunicul și Artre cu litere de platină ; Pantha Rei.*
- *MÎRÎIALA. Teatru.* — Editura „Cartea românească", București, 1982.
  Cuprinde : *Schimbarea la față*, piesă în patru părți ; *Europa, aport, viu sau mort !*, comedie politică în cinci acte ; *Mîrîiala* — deturnare de la o ședință înscenată într-un prolog și cinci acte și dedicată, dintre cei de față, numai celor ce sînt de bună credință pe viață ; *Postfață sau Liniște de sărbători !* — dramă tipică în două părți și epilog.

Opinii critice despre volumele de teatru ale lui Paul Cornel Chitic :

„Titlurile pieselor lui Paul Cornel Chitic — Restaurarea hainelor Sfîntului Augustin, Bunicul și Artre cu litere de platină — *constituie un prim indiciu al înclinației acestui tînăr și talentat dramaturg spre enigmaticul vag aluziv. Titlul e o emblemă, nu o expresie rezumativă. Tot astfel, discursul dramatic nu va avea o valoare similară cu aceea a vorbirii curente, ci se va desfășura într-un spațiu și conform unor canoane strict teatrale. Căci teatrul, conform formulei la care aderă Chitic, nu e în nici un caz* spectaculum mundi, *o imagine a lumii, încă o dată lumea, ci e univers creat,* joc prim". (Nicolae Balotă — *„România literară", 8 aprilie 1981).*

„P. C. Chitic urmărește, în aceste prime piese, degradarea unor concepte, teatrul lui, de factură intelectuală și problematizantă, prelungind, în fond, sub alte înfățișări, linia atît de greu acceptată la noi a dramaturgiei «de idei». Acțiunea și personajele, întreaga desfășurare dramaturgică exprimă o vocație demonstrativă, dincolo de concretul intrigii și al replicilor se află o bine articulată construcție ideologică. O anume artificialitate a acestor lucrări provine tocmai din existența unei vizibile demarcații între cele două planuri." (Mircea Iorgulescu — *vol. cit.).*

IV. OPINII CRITICE (selectiv)

„Paul Cornel Chitic este unul dintre cei care au ambiția și capacitatea să contribuie în domeniul său la naștere de începuturi. Mă-ntreb, dar cine îmi răspunde ? *lansează către o dramaturgie de dezbateri grave pe tema existenței umane un scriitor cu acuitate în a sesiza și maturitate în a ridica mari probleme"* (Virgil Brădățeanu — *„Viziune și univers în noua dramaturgie românească", Editura „Cartea românească", 1977, p. 365—368).*

„Chitic pare a avea obsesia esențialității, oroarea salutară de a transcrie observația imediată. Construiește parabole în care eroii au nume fanteziste sau n-au deloc, iar întîmplările sînt evident căutate. Căci îl interesează semnificația, nu verosimilitatea. Schema e totuși evitată, autorul avînd percepția psihologiilor, a mișcării interioare" (George Gană — *„Teatrul", 8/1967).*

„Teatrul pe care-l scrie P. C. Chitic este, fără îndoială, unul ce slujește momentului politic imediat, prin caracterul său ocazional agitatoric. El este — poate fi — un instrument artistic de mobilizare a maselor, căci forța dramatică a verbului nu-i lipsește ; un teatru manifest al ideilor revoluționare comuniste, conceput ca un mijloc de propagare în public a conceptelor și ideilor exprese ale acesteia". (Constantin Cubleșan — *vol. cit.).*

„Teatru politic prin intenții și substanță, aceste piese aparțin unui dramaturg reprezentativ pentru momentul actual și constituie o încercare originală, pe deplin realizată, de respingere a inerțiilor și comodităților de gîndire" (Mircea Iorgulescu — *vol. cit.).*

„P. C. Chitic trebuie să devină o prezență scenică mai activă pentru a obține recunoașterea publică meritată. Probabil, nu depinde numai de el" (Romulus Diaconescu — *vol. cit.).*

www.ziuaconstanta.ro

In memoriam

Constantin Băltăreţu

În această neobişnuită iarnă, a căzut ca un copac trăsnit, zguduindu-ne, îndurerîndu-ne, Constantin Băltăreţu.

Nemiloasă, groaznica boală i-a frînt aripile ce-l purtau într-un avîntat zbor printre piscuri. Se întîlnea acolo sus, în aerul tare al înălţimilor, cu alte zboruri de păsări măiestre, cucerind în lupta cu timpul frumoase biruinţi artistice ale unui talent excepţional.

Cînd l-a alcătuit, mama-natură l-a hărăzit din plin cu multiple înzestrări, destinîndu-l unor drumuri la care numai aleşii au acces.

Încă din anii studenţiei, „marca" unui interesat de toate şi de toţi „se depune". Tînăr foarte, caută — şi se simte bine acolo — lumea şi apropierea celor mai maturi decît el. Ce ştia şi cît ştia, însemna încă de pe atunci o zestre pe care a îmbogăţit-o mereu. O minte ageră, un gînd scormonitor şi o permanentă dorinţă — chiar sete — de a-şi explica şi cele mai complicate întîmplări ale lumii îl deta-şează net de ceilalţi.

Aşa cum o vreme şi-a căutat cercetător locul, la fel, întreaga lui viaţă, n-a putut sta mai niciodată locului. Neastîmpărat, era mereu atras de ceva, ori către ceva.

Putea să facă la fel de bine reportaj, crăinicie, literatură. Dar putea să facă mai cu seamă teatru... Cei peste 25 de ani lucraţi aici, în teatru, pentru el nu înseamnă un stagiu, o cifră, înseamnă o viaţă. O ardere, o cauză uriaşă... a unui uriaş care privea lumea cu frumoşii lui ochi albaştri, ce adunau parcă lacomi, însetaţi, seninul din jur, ca să-i mai potolească neliniştile, teama de a nu scăpa ceva din tot ceea ce se cerea văzut, gîndit, analizat şi însumat.

Căile spre el şi dinspre el n-au semănat cu ale nimănui. Era unic în modul de a înţelege, de a gîndi, de a face ! Ceea ce pentru cei mai mulţi era greu, pentru el era accesibil. Era din cale-afară de inteligent. Întîlnirea cu personajele nu era o simplă cunoştinţă, era o „trîntă" românească, o luptă între uriaşi, din care, după mari bătălii de zile şi nopţi fără sfîrşit, ieşea ori intra prin Arcul de triumf al marilor creaţii, înscriindu-se printre biruitorii teatrului românesc.

A luat cu el plăcerea cu care şi-a trăit viaţa, bucuria care i-a însemnat succesele, risul ori plînsul oamenilor pe care i-a fericit şi laurii cu care i-au fost încununate creaţiile, iar pentru noi, pentru toţi, a lăsat suspinele lui Andrei din Trei surori, insomniile Locatarului din Există nervi, bucuriile lui Lopahin din Livada cu vişini şi mai ales covîrşitoarea imagine, cruzimea teribilă a lui Varravin, în monumentala sa creaţie din Procesul, interpretare care — fie-mi îngăduit s-o scriu — va sta cu siguranţă alături de cele mai apropiate de perfecţiune întruchipări din istoria teatrului românesc.

Năvalnic, clocotitor, vulcanic, exigent, generos şi sensibil, s-a dăruit fără menajamente vieţii, profesiei şi oamenilor, cărora le-a făcut nu puţine daruri.

Constantin Băltăreţu a plecat dintre noi. Teatrul va continua să-i bucure pe oameni. Scîndura scenei din Mândineşti îi va aştepta în zadar pasul apăsat... glasul lui va vibra încă multă vreme cu vorbele din Există nervi. În noaptea asta nu pot să dorm.

Silviu STĂNCULESCU

www.ziuaconstanta.ro